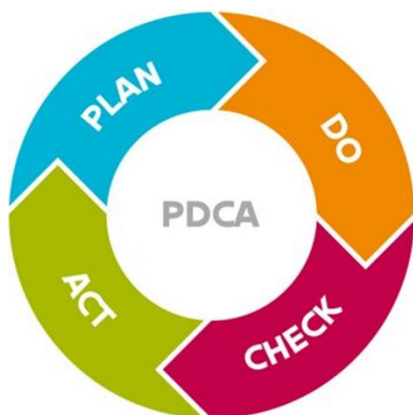

Onderzoekende houding

Onderzoekende houding, wat betekent dat?

Om gepersonaliseerd samen leren waar te maken, vertrekken we vanuit wetenschappelijke inzichten over wat best werkt in de klas. De onderzoekende houding gaat hand in hand samen met geïnformeerde praktijken. Dit houdt in dat we systematisch en cyclisch vanuit een onderzoekende houding werken aan de onderwijskwaliteit in school. Volgens een vaste methodiek lopen we telkens een aantal fasen door om - zoveel mogelijk op basis van onderzoek - het onderwijs te verbeteren. Die inzichten worden zorgvuldig met oog voor de specifieke context van elke school toegepast.

Daarom is binnen GO! ook een onderzoekende basishouding bij elke onderwijsprofessional cruciaal. Dat wil zeggen dat een onderwijsprofessional bereid is om terug te kijken op zijn eigen gedrag en onderliggende motieven: doen we de goede dingen? En doen we die goede dingen goed? In de klas, zet de leraar die onderzoekende houding in om data te verzamelen en als startpunt te gebruiken om leerlingen te ondersteunen, te verrijken of uit te dagen. Data kunnen helpen om het leerproces en de leervooruitgang van iedere leerling goed op te volgen. Zo wordt zichtbaar welke leerstof nog moeilijk is voor bepaalde leerlingen en kan net daar maximaal op ingezet worden. Hierdoor kunnen leraren nog doelgerichter differentiëren en lerenden helpen te groeien naar autonomie.

Onderwijsprofessionals met een onderzoekende houding zijn bereid om te reflecteren op eigen gedrag, onderliggende motieven en data voor het leren van lerenden (Meijer et al., 2016). Hiervoor zijn verschillende competenties nodig: (1) het ontwikkelen van een onderzoekende ingesteldheid, (2) voldoende datageletterdheid en (3) een onderzoekende cultuur op school tot stand brengen (Earl & Katz, 2006).

Waar vind ik meer informatie over de onderzoekende houding?

In deze [korte video](#) van 2 minuten zoomen we beknopt in op de onderzoekende houding.

Op de [GO! navigator](#) vind je een fiche over de onderzoekende houding. Deze fiche kan je raadplegen via materialenbank > beleid & kwaliteitsontwikkeling > beleid > cultuur > onderzoekende houding

Waar vind ik ondersteunend materiaal voor de klaspraktijk?

Op de [GO! navigator](#) vind je verschillende fiches over de onderzoekende houding met meer informatie over hoe je hierop kan inzetten. Deze fiches kan je via deze weg raadplegen: materialenbank > beleid & kwaliteitsontwikkeling > kwaliteitsontwikkeling.

- "Hoe maak je een beginsituatieanalyse"
- "Hoe bepaal je als beleidsteam prioriteiten?"
- "Hoe maak je een dynamisch schoolontwikkelingsplan?"
- "Hoe maak je een team meer datageletterd?"
- "De OVSG-toetsen als motor tot kwaliteitsontwikkeling" Deze fiche bevat een stappenplan voor de analyse van de OVSG-toetsen.
- "Hoe ga je aan de slag met data van de Vlaamse toetsen?" Deze fiche bevat de oefenbundels toetsend en verklarend onderzoek voeren voor zowel het basis- als secundair onderwijs.
- "Hoe kijkt de inspectie door de R-OK-bril?"
- "Hoe ga je aan de slag met de DataWijzer?" Deze fiche bevat PPT's en een oefenpakket met onderzoeksvragen.

Waar vind ik een inspirerend GO!-voorbeeld?

GO! PEN
Praktijk Expertise Netwerk
voor GO! professionals

Op de GO! Pen (Praktijk Expertise Netwerk voor GO! Professionals) op de [GO! navigator](#) vind je verschillende inspirerende praktijkvoorbeelden van scholen die inzetten op kwaliteitsvol onderwijs. Je kan deze praktijkvoorbeelden raadplegen via GO! Pen > kwaliteit voor iedereen. De Louis Paul Boon basisschool te Erembodegem van scholengroep Dender heeft een sterke datagestuurde visie op kwaliteitsvol onderwijs. Ook het

GO! Atheneum Koekelberg is een onderzoekende school die probeert vanuit onderzoeksvragen gegenereerde data aan te wenden om de onderwijskwaliteit te verhogen.

Hoe kan ik worden ondersteund door PBD-GO!?

In het begeleidingsplan van PBD-GO! kan je ondersteuning vinden om de theoretische kaders van de materialenbank om te zetten in de praktijk en zo te groeien naar "een Poolsterschool". In de opleiding "Poolsterbeleid" met focus op onderwijskundig leiderschap komen integraal beleid, ontwikkeling als PLG, gedeeld leiderschap, onderzoekende houding en geïnformeerde praktijken aan bod. In de opleiding komen praktische vaardigheden aan bod zoals onderzoekend leidinggeven, het opstellen van SMART-doelen en het meten en borgen van effecten van beleid. In de opleiding "GSL Flex" leer je hoe je planmatig en op basis van data keuzes maakt, prioriteiten stelt en processen duurzaam aanstuurt. Beleidsteams meten de effecten van beleidskeuzes en sturen bij op basis van inzichten uit praktijkonderzoek.

Waar vind ik extra verdiepend materiaal?

Interne databronnen

- De AD's, CODI's, DICO's en datamedewerkers van de scholengroep hebben toegang tot de scholengroepfoto en kunnen deze hier terugvinden Tabel per instelling - Scholengroepfoto - Power BI
- Op data.g-o.be vind je een datadashboard met beschikbare data over leerlingen, cursisten en personeel.

Externe databronnen

- De DataWijzer van de onderwijsinspectie kan je hier terugvinden.
- Hier vind je meer informatie over de Vlaamse toetsen. Ondersteunend materiaal om aan de slag te gaan met schoolfeedback vind je hier: Schoolfeedback: e-cursus - Steunpunt Centrale Toetsen in Onderwijs
- Hier vind je meer informatie over Dataloop

Algemene databronnen

- Op Statistiek Vlaanderen vind je onder Bevolking en samenleving een tegel 'Onderwijs en vorming'.
- Op de website van AGODi vind je data in verband met leerlingenkenmerken, kleuteraanwezigheden, de geopositionering vestigingsplaatsen, relatieve aanwezigheid leerlingen,...
- Onderwijskiezer: Hier vind je welke school welk studieaanbod organiseert. Je vindt relevante informatie over studierichtingen en er worden ook instrumenten aangeboden die leerlingen kunnen ondersteunen bij het maken van hun studiekeuze.
- VDAB: Het Schoolverlatersrapport geeft je actuele info over het aantal werkzoekende schoolverlaters uit verschillende studierichtingen.

[Hoe datageletterd ben je? | Proev](#)

Bronnen

- <https://www.politeia.be/nl/publicaties/7018-kwaliteitszorg+op+school+20>
- Willegems, V., e.a., Onderzoekende school?!, Professionaliseren tot de vierde macht, VUB.